

Чим відрізняється прописка від реєстрації в Україні?

Деколи ми за давньою звичкою називаємо реєстрацію місця проживання пропискою, але чиє ці поняття тотожними? Спробуємо розібратися.

Трохи історії. Прописка була запроваджена в колишньому СРСР в 1932 році як система обліку громадян. Головним її принципом було офіційне прикріплення певної особи до конкретного місця проживання. Адже без відповідної відмітки у паспорті громадянин не міг влаштуватися на роботу, отримати медичні чи соціальні послуги.

На території України цей механізм діяв аж допоки Конституційний Суд України своїм рішенням (№ 15-рп/2001 від 14 листопада 2001 року) визнав такий інститут неконституційним та по суті скасував прописку, і в 2003 році було прийнято Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», яким було введено правило добровільної реєстрації громадян за місцем проживання або перебування.

Отже, станом на сьогодні такого поняття як «прописка» в законодавстві України не існує, натомість існує реєстрація.

То ж які відмінності прописки від реєстрації?

Головна відмінність – цілі здійснення прописки та реєстрації. Прописка втілювала в життя функцію адміністративно-планового розміщення населення, контроль за переміщенням громадян, а реєстрація - це підтримка юридичного зв'язку між людиною і державою з метою взаємного виконання прав і обов'язків, реєстрація має повідомний характер і не обмежує свободу пересування громадян.

Крім того, прописка закріплювала громадян за визначеною адміністративно-територіальною одиницею, видавати дозвіл на проживання мали право адміністративні органи на місцях. Натомість інститут реєстрації не встановлює зазначених обмежень. Також важливим є те, що власник приміщення може зареєструвати в своєму помешканні будь-яку особу, на відміну від прописки, яка дозволяла прописати лише близьких родичів.

Не можна оминати увагою й той факт, що для того, аби здійснити реєстрацію місця проживання необхідно зібрати істотно менший, в порівнянні з пропискою, пакет документів.

Чи є реєстрація обов'язковою?

Кожен громадянин України зобов'язаний зареєструвати своє місце проживання, а також повідомити компетентні органи про зміну свого місця проживання протягом 30 днів. Батьки зобов'язані зареєструвати місце проживання новонародженої дитини протягом 3 місяців з дня державної реєстрації її народження.

За несвоєчасну реєстрацію передбачена адміністративна відповідальність – попередження або штраф.

Якщо Вам належить декілька помешкань, де необхідно зареєструватися?

Необхідно пам'ятати, що здійснити реєстрацію місця проживання можна лише за однією адресою. Якщо Ви є власником декількох помешкань або проживаєте у двох або більше місцях, реєстрацію місця проживання можна здійснити за однією з цих адрес на вибір, адже кожному з нас гарантовано право на вільний вибір місця проживання.

Куди звертатися, яка ціна та які документи потрібно надати?

Сьогодні функцію реєстрації місця проживання здійснюють органи місцевого самоврядування. При чому, реєстрація місця проживання може бути здійснена одночасно із зняттям з попереднього місця проживання.

За таку послугу встановлений адміністративний збір:

ї якщо особа звертається своєчасно, без порушень встановленого строку - 0,0085 розміру мінімальної заробітної плати (станом на 01 квітня 2021 року 13,60 грн.)

ї якщо строки звернення порушені - 0,0255 розміру мінімальної заробітної плати (станом на 01 квітня 2021 року - 40,80 грн)

В даному випадку розрахунку застосовується заробітна плата у розмірі 1600 гривень.

Якщо реєстрації місця проживання проводиться з одночасним зняттям з реєстрації попереднього місця проживання, адміністративний збір сплачується одноразово.

Для реєстрації необхідно надати:

1. письмову заяву;
2. документ, до якого вносяться відомості про місце проживання (як правило – паспорт). Якщо дитина не досягла 16-річного віку, подається свідоцтво про народження;
3. квитанцію про сплату адміністративного збору;
4. документи, що підтверджують право на проживання в житлі, перебування або взяття на облік у спеціалізованій соціальній установі, закладі соціального обслуговування та соціального захисту, проходження служби у військовій частині, адреса яких зазначається під час реєстрації;
5. військовий квиток або посвідчення про приписку (для громадян, які підлягають взяттю на військовий облік або перебувають на військовому обліку);
6. заяву про зняття з реєстрації місця проживання особи (у разі здійснення реєстрації місця проживання одночасно із зняттям з реєстрації попереднього місця проживання).

Яке правове значення реєстрації місця проживання?

На сьогоднішній день існують соціальні та адміністративні послуги, які надаються виключно за місцем реєстрації:

- ї отримання паспорта (як національного, так і закордонного);
- ї виплата пенсій,
- ї виплата соціальної допомоги по безробіттю, догляду за дитиною тощо (виняток – виплата допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами);
- ї оформлення проїзного документа дитини;
- ї реєстрація фізичної особи підприємця;
- ї голосування на виборах;
- ї звернення за безкоштовною медичною допомогою.

Окрім того, за адресою зареєстрованого місця проживання з особою ведеться офіційне листування та вручення офіційної кореспонденції

І на останок. У особи, яка зареєстрована у помешканні, однак не є його власником або співвласником *не виникає автоматичне право власності на чуже нерухоме майно у якому вона проживає!*

Для отримання більш детальної інформації та юридичної допомоги звертайтеся до:

Роздільнянського місцевого центру з надання БВПД за адресою: м. Роздільна, вул. Незалежності, 2;
тел.: (04853) 50 366; (04853) 50 443

Великомихайлівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Велика Михайлівка, вул. Пушкіна, 2-
б; тел.: (04859) 40 300;

Захарівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Захарівка, вул. 1-го Травня, 49; тел.: (04860)
94 430;

Іванівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Іванівка, вул. Центральна, 93; тел.: (04854) 2 00
55

Також знайти відповідь на юридичне запитання можна у правничій вікіпедії
WikiLegalAid <https://wiki.legalaid.gov.ua/> або зателефонувавши на єдиний номер системи безоплатної
правової допомоги **0800 213 103**

Тетяна Кулішова

директор Роздільнянського місцевого центру

з надання безоплатної вторинної правової допомоги